

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

หางอวน

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะหางอวนที่ทอจากเส้นลานเป็นวัสดุหลัก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ หางอวน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทอเส้นลาน โดยใช้ทอพื้นบ้านขนาดเล็กที่เรียกว่า “ทอวะ” โดยใช้เส้นลานเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่ง มีช่องไฟที่เกิดจากการทอโปร่งตลอดทั้งม้วน มีหน้ากว้างประมาณ ๓๕ เซนติเมตร ถึง ๖๐ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๓.๕๐ เมตร
- ๒.๒ เส้นลาน หมายถึง วัสดุที่ได้จากการนำยอดลานอ่อนที่ยังไม่แผ่ยอดชนิด *Coryqua elata* ที่มีความยาวประมาณ ๑.๕๐ เมตรถึง ๒ เมตร มาแช่น้ำ แล้วลอกด้านที่มีเส้นใยน้อยออก นำมาทำให้เป็นเส้นด้วยหวีนำไปแช่น้ำ ผึ่งแดดสลับกับน้ำค้าง เป็นเวลา ๑ วันถึง ๒ วัน อาจย้อมสี แล้วต่อเส้นเพื่อให้มีความยาวตามต้องการ ก่อนนำไปทอ

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๓.๑ ลักษณะทั่วไป
ต้องประณีต สวยงาม ไม่มีราปรากฏให้เห็นเด่นชัดตลอดทั้งม้วน
- ๓.๒ เส้นลาน
ในม้วนเดียวกันต้องมีขนาดของเส้นใกล้เคียงกัน ไม่แตกหรือขาด
- ๓.๓ การทอ
ต้องประณีต สวยงามตลอดทั้งม้วน
- ๓.๔ สี (ถ้ามี)
สีต้องสม่ำเสมอ (ยกเว้นกรณีที่มีการย้อมไล่ระดับสีหรือทอสลับสีในม้วนเดียวกัน) ไม่ต่าง ชัดจาง หลุดหรือลอก และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ
- เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนนจากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๕ ความกว้างและความยาว

ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย แต่ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔. การบรรจุ

- ๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุทางอวนในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทางอวนได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

- ๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุทางอวนทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ทางอวนสีธรรมชาติ ทางอวนลายสก็อต
 - (๒) ความกว้างและความยาว
 - (๓) เดือน ปีที่ทำ
 - (๔) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา
 - (๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ทางอวนที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความกว้างและความยาวการบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๕ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าทางอวนรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นสาน การทอ และสี ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่าทางอวนรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างทางอวนต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าทางอวนรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นลาน การทอ และสี

๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบทางอวนอย่างน้อย ๕ คน
แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต สวยงาม ไม่มีราปรากฏให้เห็น เด่นชัดตลอดทั้งม้วน	๔	๓	๒	๑
เส้นลาน	ในม้วนเดียวกันต้องมีขนาดของเส้นใกล้เคียงกัน ไม่แตกหรือขาด	๔	๓	๒	๑
การทอ	ต้องประณีต สวยงามตลอดทั้งม้วน	๔	๓	๒	๑
สี	ต้องสม่ำเสมอ (ยกเว้นกรณีที่มีการย้อม ไล่ระดับสีหรือทอสลับสีในม้วนเดียวกัน) ไม่ต่าง ชัดจาง หลุด หรือลอก และเมื่อลูบ ผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบความกว้างและความยาว

ให้ใช้เครื่องวัดที่เหมาะสม

๗.๓ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ